

Latvija / Lettland / Łotwa

Spurensuche in einer Region vieler Kulturen

W poszukiwaniu śladów wielu kultur

Deutsch-polnisch-lettische Studientagung
vom 15. bis 22. August 2019 in Riga und Daugavpils

*Polsko-niemiecko-łotewskie spotkanie studyjne
15 – 22 sierpnia 2019, Ryga i Dyneburg*

Veranstaltet von/organizacja:

Adalbertus-Werk e.V. – Bildungswerk der Danziger Katholiken

Stowarzyszenie św. Wojciecha – Towarzystwo Oświatowe
Gdańskich Katolików

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

PROGRAMM

(Änderungen vorbehalten / *zastrzegamy prawo zmian*)

Donnerstag, 15. August 2019 / *czwartek, 15 sierpnia 2019*

Individuelle Anreise der Teilnehmerinnen und Teilnehmer nach Riga.
Indywidualny przyjazd do Rygi.

ab 15:00 h

„Check In“ / *„Check In“ w hotelu.*

Rixwell Hotel Konventa Sēta, Kalēju iela 9/11, 1050 Riga

Zeit zur individuellen Erkundung der Stadt / *indywidualne zwiedzanie miasta.*

19:00 h

Eröffnung der Tagung, Programmvorstellung, organisatorische Hinweise /
Oficjalne rozpoczęcie spotkania, sprawy organizacyjne.
Abendessen im Hotel / *kolacja w hotelu.*

anschl.:

Zeit zur Begegnung in Kleingruppen / *czas na spotkania w małych grupach.*

Freitag, 16. August 2019 / *Piątek, 16 sierpnia 2019*

Frühstück im Hotel / *Śniadanie w hotelu.*

10:00 h

Begegnung in der deutschen Botschaft. Diskussion über die deutsche Minderheit, die deutschen Firmenmitarbeiter, die Deutschen Investitionen und Ziele / *Spotkanie w ambasadzie Niemiec. Dyskusja o niemieckiej mniejszości, pracownikach niemieckich firm, niemieckich inwestycjach.*
<https://riga.diplo.de/lv-de>

individuelles Mittagessen / *obiad we własnym zakresie.*

15:00 h

Besuch des Lettischen Okkupationsmuseum. Die Museumsausstellung berichtet über das Leben in Lettland während drei Besatzungszeiten im vergangenen Jahrhundert – die erste sowjetische, deutsche und die zweite sowjetische Okkupation. / *Wizyta w Łotewskim Muzeum Okupacji. Wystawa prezentuje życie na Łotwie podczas okupacji w minionym stuleciu, pierwszą okupację sowjecką, niemiecką oraz drugą sowjecką.*
<http://okupacijasmuzejs.lv/de/>

18:00 h

Begegnung mit der deutschen Minderheit im Deutschbaltisch-Lettischen Zentrum „Domus Rigensis“. Gespräch über die Arbeit, die Minderheit und die Ziele der Gemeinschaften. Präsentation, gemeinsames Abendessen mit der deutschen Minderheit, Zeit für Gespräche / *Spotkanie z mniejszością niemiecką w Łotewsko-Niemieckim Centrum „Domus Rigensis“, rozmowa o pracy, mniejszości i celach społeczności. Kolacja z mniejszością niemiecką, czas na indywidualne rozmowy.*

Referenten: **Ilze Garda**, Vorsitzende des Verbands der Deutschen in Lettland / *przewodnicząca Związku Niemców na Łotwie*

Dr. Ilona Audere, Vorstandsmitglied des Deutschbaltisch-Lettischen Zentrum / *Centrum Łotewsko-Niemieckie. Ort / miejsce:* Haus Mentzendorff, Grēcinieku iela 18. <http://domus-rigensis.eu/>

Samstag, 17. August 2019 / *Sobota 17 sierpnia 2019*

Frühstück im Hotel / *Śniadanie w hotelu.*

09:30 h

Aufbruch zum Tagungsort / *Wyjście do miejsca spotkania.*

Akadēmiskā vienība Austrums, Ģertrūdes iela 123, Rīga (etwa 2 km zu Fuß oder mit dem Bus / *ok. 2km piechotą bądź autobusem*).

- 10:00 h Riga - multikulturelle Metropole an der Ostsee. Lettische, jüdische, deutsche und russische Spuren. Referat und Präsentation / *Ryga – wielokulturowa metropolia nad Bałtykiem. Śladami Łotyszy, Żydów, Niemców i Rosjan. Referat / prezentacja.*
- 13:00 h Mittagessen im Restaurant Lido / *Obiad w restauracji Lido.*
- anschl./potem Rundgang/Rundfahrt zu den Erinnerungsorten, die am Vormittag vorgestellt wurden. Ghetto von Riga, KZ Riga-Kaiserwald, Rigaer Brüderfriedhof – Gedenkstätte für die Freiheitskämpfer 1915-1920, Riga – die nordeuropäische Hauptstadt des Jugendstils, Denkmal des russischen Generalfeldmarschalls Michael Barclay de Tolly (1761-1818), Sowjetische (Bau-)Hinterlassenschaften, Lettisches Freiheitsdenkmal, etc. *Spacer/objazd po miejscach pamięci. Getto, obóz koncentracyjny Riga-Kaiserwald, Cmentarz Braterski w Rydze – miejsce pamięci walk o niepodległość 1915-1920, Ryga – północnoeuropejska stolica stylu secesyjnego, pomnik Michaela Barclay de Tolly (1761-1818), (budowlane) pozostałości sowieckie, Pomnik Wolności.*
Leitung: **Prof. Ainārs Dimants**, Riga, **Germans Lebezovs, Ivars Dimdiņš**, Studenten der Studentenverbindung Austrums (Der Osten), Riga
Prowadzenie **Prof. Ainārs Dimants** i studenci Stowarzyszenia Akademickiego Austrums (Wschód).
- abends/wieczór: Zeit zur Begegnung in Kleingruppen / czas na spotkania w małych grupach. Angebot: Fahrt nach Jūrmala zur Ostsee auf eigene Rechnung / ewent. *wycieczka na własny koszt do nadmorskiej miejscowości Jūrmala (Jurmała).*

Sonntag, 18. August 2019 / Niedziela, 18 sierpnia 2019

- Frühstück im Hotel / *Śniadanie w hotelu.*
- 10:00 h Abrechnung / *rozliczenie za pobyt.*
- 13:00 h **Offene Türen für sozial benachteiligte Menschen / drzwi otwarte dla osób z marginesu społecznego.**
Fahrt zum Kloster der Dominikanerinnen in Riga / *Przejazd do klasztoru dominikanek w Rydze.*
- 14:00 h gemeinsames Mittagessen / *wspólny obiad.*
- 15:00 h Vorstellung und Präsentation der Projekte des Ordens. (Kleiderkammer, Zentrum für „Frauen in Not“, Resozialisierung von Alkoholikern usw.) / *Prezentacja projektów zakonu dominikańskiego (zbiórka odzieży, centrum dla kobiet w potrzebie, resocjalizacja alkoholików, itd.)*
https://www.bonifatiuswerk.de/dominikanerinnen_riga
- 18:00 h Gottesdienst bei den Dominikanerinnen in Riga / *Msza św. w kościele dominikańskim w Rydze.*

Montag, 19. August 2019

- Frühstück zum Mitnehmen / *Śniadanie na wynos*
- 07:00 h Abreise nach Daugavpils / *Odjazd do Dyneburga, po drodze zwiedzanie.*
- ca. 11:30 h „Check In“ / *„Check In“ w hotelu.*
Park Hotel Latgola, Ģimnāzijas iela 46, 5401 Daugavpils
- Zeit zur individuellen Erkundung der Stadt / *indywidualne zwiedzanie miasta.*

- 15:00 h Thematische Einführung über Lettgallen. Besonderheiten der Region, Arbeitslosigkeit, Minderheiten etc. / *Wprowadzenie do tematu o łetgałowiach, co niezwykłego jest w regionie, bezrobocie, mniejszości, itd.* Präsentation / *prezentacja*: **Prof. Ainārs Dimants**, Riga
- 19:00 h gemeinsames Abendessen / *wspólna kolacja*.

Dienstag, 20. August 2019 / wtorek 20 sierpnia 2019

Frühstück im Hotel / *Śniadanie w hotelu*.

- 09:30 h Besuch im Mark-Rothko-Zentrum Daugavpils. Das multifunktionale Zentrum für zeitgenössische Kultur befindet sich im Gebäude des Artillerie-Arsenals der Festung Daugavpils. Es symbolisiert in erster Linie den multikulturellen Charakter der Stadt Daugavpils und deren jüdische Vergangenheit. / *Wizyta w Centrum Marka Rothko, Dyneburg. Wielofunkcyjne centrum kultury współczesnej znajduje się w budynku arsenału artylerii w twierdzy Dyneburg. Symbolizuje przede wszystkim wielokulturowy charakter miasta i jego żydowskiej przeszłości.*
- individuelles Mittagessen / *obiad we własnym zakresie*.
- 14:30 h Diskussion mit Lokalpolitikern und Wissenschaftlern in der Universität Daugavpils. Probleme und Chancen der Region Daugavpils / *Spotkanie z lokalnymi politykami i pracownikami naukowymi. Problemy i szanse regionu.* Einführung: **Prof. Arvids Barševskis**, Prorektor der Universität Daugavpils / *Wprowadzenie Prof. Arvids Barševskis, prorektor Uniwersytetu Dyneburg.* Ort / *miejsce*: Senatsraum / *pokój zebrań senatu* (Raum 214) Universität Daugavpils, Vienības iela 13.
- 18:30 h Abendessen und Begegnung/Diskussion mit Vertretern russischsprachiger Medien / *Kolacja i spotkanie/dyskusja z przedstawicielami rosyjskojęzycznych mediów.*

Mittwoch, 21. August 2019 / Środa 21 sierpnia 2019

Frühstück im Hotel / *Śniadanie w hotelu*.

- 10:00 h Treffen mit dem Verein „Erfolg“. Der Verein ist will eine Plattform für alle sein, die sich für die deutsche Sprache und Kultur interessieren, bietet Workshops und Seminare, internationale Jugendarbeit und europäischen Freiwilligendienst. / *Spotkanie ze stowarzyszeniem Erfolg. Stowarzyszenie jest platformą dla wszystkich zainteresowanych językiem i kulturą niemiecką, prowadzi międzynarodowe warsztaty młodzieżowe, oferuje seminaria i wolontariat międzynarodowy.* www.erfolg.lv Präsentation/*prezentacja*: **Olga Jesse**, Daugavpils, Vorsitzende/*przewodnicząca stowarzyszenia* „Erfolg“.
- individuelles Mittagessen / *obiad we własnym zakresie*.
- 15:00 h Begegnung im Centrum Kultury Polskiej, Gespräch über die Arbeit der polnischen Minderheit und die Pflege der polnischen Tradition in Lettgallen / *odwiedziny w Centrum Kultury Polskiej w Dyneburgu, rozmowa o działalności polskiej mniejszości, pielęgnowaniu polskich tradycji w Łatgalii.* Präsentation/*prezentacja*: **Ryszard Stankiewicz**, Vorsitzender des Verbandes der Polen in Lettland / *Prezes Związku Polaków na Łotwie*
- 18:30 h gemeinsames Abendessen / *wspólna kolacja*.
- 19:30 h Evaluation und Auswertung der Studentagung / *ewaluacja*.

Donnerstag, 22. August 2019 / Czwartek 22 sierpnia 2019

Frühstück im Hotel / *Śniadanie w hotelu.*

Abreise / Check out / *wyjazd.*

Sprachmittler/innen / *tłumaczenie:*

Alicja Kędzierska M.A., Krefeld, Sprachmittlerin deutsch-polnisch
Nora Rutka, Riga, Sprachmittlerin lettisch-deutsch (in Riga)
Prof. Ainārs Dimants, Riga, Sprachmittler lettisch-deutsch (in Daugavpils)

Veranstalter der Studientagung / *organizacja:*

ADALBERTUS-WERK E.V.

Bildungswerk der Danziger Katholiken

Carl-Mosterts-Platz 1, 40477 Düsseldorf,

E-Mail: kontakt@adalbertuswerk.de

Internet: www.adalbertuswerk.de

ADALBERTUS-JUGEND

Katholische Jugend aus Danziger Familien

Korrespondenzanschrift / *adres do korespondencji:*

Wolfgang Nitschke M.A., Vorsitzender des Adalbertus-Werk e.V.

Von-Itter-Platz 8 47798 Krefeld

Telefon: +49171/3153876

E-Mail: w.nitschke@adalbertuswerk.de

„Lettland 2019“ kostet die TeilnehmerInnen / *koszt uczestnictwa*

Erwachsene / *dorośli* 400,- €

Jugendliche in Ausbildung ab 12 Jahren / *osoby uczące się* 300,- €

Personen aus Ostmitteleuropa / *koszt uczestnictwa dla osób z Europy Środkowowschodniej*

Erwachsene / *dorośli* 150,- €

Jugendliche in Ausbildung ab 12 Jahren / *osoby uczące się* 120,- €

Zuschlag für Einzelzimmer

Dodatkowa opłata za pokój jednoosobowy 100,- €

Für deutsche und polnische Teilnehmer ist bei Vorlage der Fahrkarte ein **Zuschuss zu den Reisekosten** möglich. / *Dla uczestników z Polski i Niemiec istnieje możliwość otrzymania częściowego zwrotu kosztów podróży w przypadku przedłożenia biletu.*

Es erfolgt keine Verrechnung einzelner Mahlzeiten.

Nie ma możliwości rozliczenia pojedynczych posiłków.

Mit der **Anmeldung ist 50% des Teilnehmerbeitrages** als Sicherheit für etwaige Stornogebühren zu entrichten. / *W momencie zgłoszenia prosimy o wpłacenie 50% kosztów uczestnictwa. Związane jest to z ewentualnymi opłatami storno.*

Konto/konto: Adalbertus-Werk e.V.

IBAN: DE33 3601 0043 0151 9664 35, BIC: PBNKDEFFXXX

Eine Ermäßigung des Tagungspreises ist in begründeten Fällen nach vertraulicher Rücksprache möglich. / *W szczególnych przypadkach możliwe jest uzyskanie zniżki na koszty uczestnictwa.*

Mit der Teilnahme an der Veranstaltung erklären Sie sich damit einverstanden, dass Sie möglicherweise auf Bildern zu sehen sind, die vom Adalbertus-Werk e.V. im Rahmen seiner Öffentlichkeitsarbeit verwendet werden. / *Biorąc udział w wydarzeniu wyrażacie Państwo zgodę na bycie widocznym na zdjęciach wykorzystywanych przez Adalbertus e.V. w ramach promocji działań stowarzyszenia.*